

Äldrenämnden**Tid:** Torsdagen den 25 augusti 2022 kl. 08:30-11:36**Plats:** Nolia, lokal Zonen**Beslutande:** Carin Nilsson (S), ordförande
Veronica Kerr (KD), 1:e vice ordförande
Kuno Morén (S)
Anneli Andersson (S)
Bo Johansson (S)
Lotta Holmberg (M)
Rebecca Sellstedt (V)
Bernth Olofsson (V), tjänstgörande ersättare för Åsa
Bäckström (V)
Stina Fahlgren (C), tjänstgörande ersättare för Åke
Gustafsson (C)
Marianne Normark (L)
Lennart Frostesjö (MP)**Övriga deltagare:** Se sidan tre**Utses att justera:** Veronica Kerr, onsdagen 31 augusti kl. 11.30**Sekreterare:** ..... §§ 71–79
Rosa Norberg, nämndsekreterare**Ordförande:** .....
Carin Nilsson (S)**Justerare:** .....
Veronica Kerr (KD)

Umeå kommun
Äldrenämnden

Sammanträdesprotokoll
2022-08-25

BEVIS

Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag

Organ: Äldrenämnden
Sammanträdesdatum: 2022-08-25
Anslaget har satts upp: 2022-09-01
Anslaget tas ner: 2022-09-26
Förvaringsplats: Stadshuset, Skolgatan 31 A

Underskrift:

Rosa Norberg

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Fredrik Valham (S)

Ronny Kassman (S)

Mariam Salem (MP)

Ewa Jonsson (KD)

Personalföreträdare

Ethel Henriksson, kommunal §§ 71–79

Tjänstemän

Pernilla Henriksson, äldreomsorgsdirektör

Nils Enwald, stabschef

Anna Karlander, stabschef

Rosa Norberg, nämndsekreterare

Ann-Gerd Töyrä, medicinskt ansvarig sjuksköterska §§ 71–79

Carina Nylander, ekonomichef §§ 71–74

Emil Forsberg, digitaliseringschef §§ 77–78

Simon Gustafsson, enhetschef Hemsjukvården §§ 71–79

§ 71

Godkännande av dagordning

Beslut

Äldrenämnden godkänner förslag till dagordning.

Rebecca Sellstedt (V) anmäler en övrig fråga gällande äldreomsorgslyftet och om de förändringar som skett under året samt hur detta kommer att påverka utbildningsmöjligheterna framöver.

Rebecca Sellstedt (V) anmäler en övrig fråga gällande en Lex Sarah anmälan om missförhållanden på Dragonens äldrecenter.

§ 72

Diarienum: ÄN-2022/00003

Ekonomirapport t.o.m juli 2022**Beslut**

Äldrenämnden godkänner ekonomirapporten t.om. juli 2022

Ärendebeskrivning**Sammanfattning**

Under perioden har nämnden enligt ett regeringsbeslut erhållit 8,7 mnkr i kompensation för höga sjuklönekostnader, närmare bestämt december 2021 till mars 2022. Lägre kostnader för sjuklöner och övertidsersättning under april, maj och juni. Under maj syns en tydlig ökning av kostnader för OB/jour inom vård- och omsorgsboenden som kan hänföras till påskhelgen i april.

Till och med april var det 13,1 mnkr bokfört som merkostnader till följd av pandemin. Av detta var 3,1 mnkr på grund av inköp av skyddsutrustning samt 9,7 mnkr för ökade personalkostnader, det handlar främst om överanställningar för att säkra bemanningen.

Under juni har prestationsbaserade bidrag om 64 mnkr, utbetalats från Socialstyrelsen som kan användas år 2022 och 2023.

Nämndens ackumulerade budgetavvikelse för perioden är +30,1 mnkr att jämföra med samma period år 2021 då avvikelsen var +27,6 mnkr.

Akkumulerad nettokostnadsutveckling för resultat år 2022 jämfört med resultat år 2021 är efter juli 2,8%. Nettokostnad utfall/resultat år 2022 i relation till budgeterat resultat år 2022 är 95,4%.

Betalningsansvar

Kreditfakturer från regionen under perioden som förbättrat resultatet och det nya avtalet innebär att antal färdigbehandlade inte ger några nya

kostnader då kommunen hinner hantera och ta hand om dessa individer. Överskott efter juli är +4,5 mnkr och årsprognos bedöms till +6 mnkr som i sin tur bedöms till ett överskott mot årsbudget med +1,5 mnkr.

Hemtjänsten

Resultatet för hemtjänsten +8,9 mnkr beror på att antalet utförda timmar under perioden varit färre än budgeterade volymer. Antalet timmar ligger något lägre än snittet 2021 däremot är antalet personer något fler. Dessutom har hemtjänsten erhållit 2 mnkr i sjuklönekostnader för perioden dec 2021 - mars 2022. Prognosen för året bedöms till +20 mnkr och utgår från att antalet timmar inte kommer att öka i snitt under återstående månader innevarande år.

Hälso- och sjukvård

Överskott på +0,7 mnkr beroende på sommarvikarier med specifika anställningar som delvis balanseras av en intäkt för god och nära vård jan-april. Årsprognos -4 mnkr som uteslutande handlar om en bedömning av sommarpersonal inom hälso- och sjukvård på särskilt boende.

Vård- och omsorgsboende

Överskott under perioden om +4,4 mnkr, beroende på ersättningen för sjuklönekostnader jan-mars. Dessutom har sjuklönerna och overtidsersättningen minskat under april och juni jämfört med årets första månader. OB/Jour kostnader har däremot, liksom föregående år, ökat något under maj. Prognos för året bedöms till 0 mnkr och beror på att kostnader för sommarpersonalen täcks med budgetmedel samt att trygghetsskapande teknik introduceras och implementeras under senare delen av året.

Öppen verksamhet

Överskott för perioden med +0,1 där ett tidigare underskott på personalkostnader finns med på -0,4 mnkr. Prognos för året lika med 0 mnkr i förhållande till budget.

Gemensamma kostnader

Överskottet på gemensamma kostnader +11,6 mnkr beror på utbetalda prestationsbaserade bidrag under juni kan användas år 2022 och 2023

samt budgeten för oförutsedda kostnader som inte nyttjats än. Nämnden kommer att få en resultatpåverkan under året på grund av skyddslagret och att stora delar av Covid-bidraget är förbrukat. Skyddslagret kommer att kvarstå även efter år 2022 men i mindre omfattning. Nya inköp har gjorts under juni då en viss ökning av covid är synligt i verksamheten. Dock beror den stora förändringen av budgetavvikelsen efter sex månader i huvudsak på att verksamheterna gemensamt erhållit prestationsbaserade bidrag från en ansökan år 2020 för insatser av minskade timanställningar inom äldreomsorgen och SSK på särskilda boenden. Årsprognos på 0 mnkr utifrån att skyddslagret kommer att kostnadsföras i sin helhet under år 2022 och utbetalda prestationsbaserade bidrag under juni kan användas även år 2022 och 2023.

Årsprognosen på +22 mnkr

Det bedömda överskottet vid årets slut utgår från låga kostnader för betalningsansvar avseende medicinskt färdigbehandlade och återbetalning av fakturor år 2021, antal beslutade hemtjänsttimmar endast 88% av budgeterade. Sommarpersonal inom HSL särskilt boende. Implementering av trygghetsskapande teknik inom särskilt boende. Utbetalning av prestationsbaserade bidrag från tidigare år som kan användas år 2022 och 2023. Återigen råder stor osäkerhet kring covidutvecklingen under sommaren och fortsättningsvis under hösten, som kan ge avtryck i årets resultat för äldrenämnden.

Beslutsunderlag

Ekonomirapport juli 2022

Beredningsansvariga

Carina Nylander, Ekonomichef Äldreomsorgsförvaltningen

§ 73

Diarienumr: ÄN-2022/00126

**Yttrande över remiss - Läns gemensam
suicidpreventiv strategi i Västerbotten****Beslut**

Äldrenämnden yttrar sig i enlighet med yttrande 2022-05-25.

Ärendebeskrivning

En remiss har inkommit från region Västerbotten angående en läns gemensam suicidpreventiv strategi. Äldrenämnden ser positivt på den läns gemensamma suicidpreventiva strategin som ger stöd till fortsatt arbete i länets kommuner för att fortsätta förebygga och förhindra självmord.

Förvaltningen föreslår att nämnden yttrar sig i enlighet med yttrande 022-05-25.

Beslutsunderlag

Yttrande 2022-05-25

Remiss – Läns gemensam suicidpreventiv strategi i Västerbotten

Beredningsansvariga

Kevin Norberg, verksamhetsutvecklare

Anna Karlander, stabschef

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

§ 74

Diarienumr.: ÄN-2022/00135

**Yttrande över remiss - Umeå kommuns
bostadsförsörjningsprogram 2022–2030, med
utblick mot 2040****Beslut**

Äldrenämnden yttrar sig i enlighet med yttrande 2022-06-29 samt att yttrandet kompletteras med hur äldrenämnden avser att tillmötesgå Bostadsförsörjningsprogrammets ambitioner att fler mellanboenden byggs i Umeå kommun.

Reservationer

Lennart Frostesjö (MP) och Marianne Normark (L) reserverar sig i förmån till eget yrkande

Ärendebeskrivning

Övergripande planering har skickat ut en remiss över Umeå kommuns bostadsförsörjningsprogram 2022–2030, med utblick mot 2040, som äldrenämnden anmodas att yttra sig över.

Förvaltningen föreslår att nämnden yttrar sig i enlighet med yttrande 2022-06-29.

Beslutsunderlag

Yttrande 2022-06-29

Samrådshandling - Bostadsförsörjningsprogrammet 2022–2030 med utblick mot 2040

Beredningsansvariga

Åsa Jernbom, planeringssekreterare
Nils Enwald, stabschef

Beslutet ska skickas till

Övergripande planering

Äldrenämndens beslutsordning

Yrkanden

Lennart Frostesjö (MP) yrkar enligt följande:

”Miljöpartiet yrkar på att det skall skapas generationsboende där äldre och yngre kan mötas. Då ser vi att man kan ge rum för studenter, som kan få nedsatt hyra, för att bo i dessa boenden. Som motprestation skall de ta på sig att dela sin tid med de äldre.

Vi ser detta som ett sätt att bryta ensamheten, bland de äldre. Dessutom är det en väg att främja psykisk hälsa.

Vi ser också att man i en större utsträckning har en utstuderad metod för att se till att boenden har god försörjning med grön struktur, och därför vill vi att man använder 3-30-300-metoden för att se till att det förverkligas.

Vi ser också att man i en större utsträckning har en utstuderad metod för att se till att boenden har god försörjning med grön struktur, och därför vill vi att man använder 3-30-300-metoden för att se till att det förverkligas

- Att man bygger generationsboende för äldre och studenter.
- Att man använder 3-30-300-metoden för att säkerställa att det är tillräckligt med träd i bostadskvarteren.”

Marianne Normark (L) yrkar enligt följande:

”Liberalerna yrkar att Äldrenämndens yttrande kompletteras med att det tillskapas särskilda boenden för personer med demenssjukdom.

I dagsläget blandas äldre utan demenssjukdom med äldre med demenssjukdom vilket är förödande för den demente som behöver få sin omsorg i små enheter med anpassad miljö för dementa. Äldre som inte har demenssjukdom ska få sin vård tillsammans med likasinnade för en värdig vård och omsorg.”

Stina Fahlgren (C) yrkar enligt följande:

” Centerpartiet yrkar att Äldrenämndens yttrande över programmet kompletteras med hur äldrenämnden avser att tillmötesgå Bostadsförsörjningsprogrammets ambitioner att fler mellanboenden byggs i Umeå kommun.

Programmet behandlar bostäder för äldre under två avsnitt: Fokusområde - Äldre personer och Tillgänglighet i bostäder samt Bostäder för äldre, biståndsprovade vård- och omsorgsboenden. I bägge avsnitten poängteras vikten av att kommunen tillsammans med fastighetsägare och bostadsutvecklare möter de äldres behov av tillgängliga bostäder. Det kan vara tillgängliga lägenheter för äldre i bottenplan av flerfamiljshus, men framför allt pekar programmet på behovet av mellanboenden som trygghetsboenden, seniorboenden eller trivselboenden.

Centerpartiet saknar en beskrivning i Äldrenämndens yttrande över programmet, hur nämnden avser att tillmötesgå Bostadsförsörjningsprogrammets ambitioner; att fler mellanboenden byggs i Umeå kommun.”

Carin Nilsson (S) yrkar avslag till Frostesjös (MP) yrkande

Carin Nilsson (S) yrkar avslag till Normarks (L) yrkande

Lotta Holmberg (M) yrkar bifall till Normarks (L) yrkande

Carin Nilsson (S), Veronica Kerr (KD), Lotta Holmberg (M) och Marianne Normark (L) yrkar bifall till Fahlgrens (C) yrkande.

Propositionsordning

Ordförande ställer tjänsteskrivelsen förslag till beslut mot Lennarts Frostesjö (MP) yrkande

Ordförande yrkar avslag till Frostesjös (MP) yrkande

Ordförande ställer tjänsteskrivelsens förslag till beslut mot Marianne Normarks (L) yrkande

Ordförande yrkar avslag till Normarks (L) yrkande

Ordförande ställer tjänsteskrivelsens förslag till beslut mot Stina Fahlgrens (C) yrkande

Ordförande yrkar bifall till Fahlgrens (C) yrkande med stöd av Marianne Normark (L), Lotta Holmberg (M) och Veronica Kerr (KD)

Ordförande finner att nämnden avslår Frostesjös (MP) och Normarks (L) yrkande samt bifaller Fahlgrens (C) yrkande. Nämnden har därmed beslutat att tjänsteskrivelsens förslag till beslut ska kompletteras med hur äldrenämnden avser att tillmötesgå Bostadsförsörjningsprogrammets ambitioner att fler mellanboenden byggs i Umeå kommun.

Reservationer

Lennart Frostesjö (MP) och Marianne Normark (L) reserverar sig i förmån till eget yrkande

§ 75

Diarienum: ÄN-2022/00129

Val av ordinarie ledamot till Umeå kommuns funktionshinderråd

Beslut

Äldrenämnden väljer följande person till ordinarie ledamot i Umeå kommuns funktionshinderråd:

- Ronny Kassman (S)

Ärendebeskrivning

Äldrenämnden utsåg onsdagen den 11 november 2018 Bassam Achour (S) till ordinarie ledamot i Umeå kommuns funktionshinderråd.

Bassam Achour (S) har avsagt sig sitt uppdrag i äldrenämnden och därmed har en vakant plats som ordinarie ledamot i Umeå kommuns funktionshinderråd uppstått.

Beredningsansvariga

Rosa Norberg

Beslutet ska skickas till

KS diarium för anmälan

Lönesupport

§ 76

Diarienumr: ÄN-2022/00010

**Anmälan av delegerade beslut/anmälningsärenden
2022****Beslut**

Äldrenämnden godkänner redovisningen av anmälningsärendena och de delegerade besluten.

Ärendebeskrivning

Beslut som tagits på delegation från nämnden och ärenden som ska anmälas till nämnden redovisas härmed.

Beslutsunderlag**Delegerade beslut:**

Delegationsbeslut om fördelning av medel ut statsbidrag till Umeå kommuns ideella föreningar, dnr: ÄN-2022/00033–4

Delegationsbeslut om tillsynsärende 3.5.1–10825/2021, dnr: ÄN-2022/00033–3

Delegationsbeslut om tillförordnad äldreomsorgsdirektör Anna Karlander 2022-06-09, dnr: ÄN- 2022/00004–2

Delegationsbeslut om tillförordnad äldreomsorgsdirektör under äldreomsorgsdirektör Pernilla Henrikssons semester, dnr: ÄN-2022/00004–3

Anmälningsärenden:**Sekretessärenden:**

Tillsynsärende 3.5.1–10825/2021-2 – Beslut avslut från Inspektionen för vård- och omsorg, dnr: ÄN-2021/00085-14

Vårdskada 3.1.1-22467/2022-2 - Beslut avslut från Inspektionen för vård och omsorg 3.1.1-22467/2022-3, dnr: ÄN-2022/00131-4

Allmänna ärenden:

Samråd vård och omsorg 2022 – Protokoll Länssamverkansgruppen 2022-05-06, dnr: ÄN-2022/00069–2

Samråd vård och omsorg 2022 – Protokoll 2022-06-03, dnr: ÄN-2022/00037–2

Tillsynsärende 3.5.1-01038/2022 – Beslut avslut från inspektionen för vård- och omsorg, dnr: ÄN-2022/00051-6

Lex Sarah 3.1.2–22018/2022-3 – Beslut avslut från inspektionen för vård och omsorg, dnr: ÄN-2022/00110-5

Granskning av kommunens arbete med våld i nära relationer från Ernst & Young, dnr: ÄN-2022/00076–3

Axlagården Umeå Hospice AB Årsredovisning och Revisionsberättelse 2021, dnr: ÄN-2022/00132–1, -2.

Information från patientnämnden om avslutade ärenden 2022, dnr: ÄN-2022/00108–2

Avtal - Sveriges Kommuner och Regioner- Yrkesresan, dnr: ÄN-2022/00134

Region Västerbotten – Förtydligande angående Begäran om prisändring i Samverkansavtal Hemtjänst och tjänster, dnr: ÄN-2018/00287–3

Årsbokslut och delårsrapporter 2022 - Beslut och anvisning för rapport till kommunstyrelsen för perioden januari-augusti 2022 § 97, dnr: ÄN-2022/00002–8.

Nämndsramar investeringar 2023-2026 äldrenämnden - Beslut om investeringsmedel till kommunstyrelsens förfogande kommunfullmäktige § 127, dnr: ÄN-2022/00058-6

Revidering av reglemente 2023 - 2026 för äldrenämnden - Beslut om reviderat reglemente kommunfullmäktige § 125, dnr: ÄN-2022/00062-6

Budget, uppdragsplan och internkontrollplan 2023 - Planeringsdirektiv, budget och investeringar 2023, dnr: ÄN-2022/00001-7

Budget, uppdragsplan och internkontrollplan 2023 - Beslut om planeringsdirektiv, budget och investeringar 2023 kommunfullmäktige § 123, dnr: ÄN-2022/00001-6

Utvecklingsanslag för digitalisering och digitaliseringsreserv 2023 - Information och ansökningshandlingar från kommunstyrelsen, dnr: ÄN-2022/00127-1

Utvecklingsanslag för digitalisering och digitaliseringsreserv – Beslut om beviljad finansiering – kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott § 211, dnr: ÄN-2021/00082-17

Beslut från Sveriges kommuner och Regioner - Rekommendation från Sveriges Kommuner och Landsting till kommunerna om gemensam finansiering av ett mer samlat system för kunskapsstyrning i socialtjänstens verksamheter, dnr: ÄN-2021/00101-6

Beslut från Socialstyrelsen - Statsbidrag till kommuner och regioner för att främja ett hållbart arbetsliv inom vård och omsorg 2022, dnr: ÄN-2022/00071-14

Beslut från Socialstyrelsen - Beslut om statsbidrag för prestationsbaserade medel till kommuner som utökat bemanningen av sjuksköterskor på särskilda boenden, dnr: ÄN-2021/00130-5

Beslut från Socialstyrelsen – Beslut om statsbidrag för prestationsbaserade medel i syfte att minska andelen timanställningar inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre, dnr: ÄN-2021/00131-5

Behov av förstärkning och utveckling av sjuksköterskeutbildningen i Skellefteå, Umeå och Örnsköldsvik, dnr: ÄN-2022/00158

Umeå kommun
Äldrenämnden

Sammanträdesprotokoll
2022-08-25

Beredningsansvariga

Rosa Norberg, nämndsekreterare

§ 77

Diarienum: ÄN-2022/00015

Äldreomsorgsdirektören informerar**Beslut**

Äldrenämnden har tagit del av informationen och ger förvaltningen ett förslag att lägga in ett inslag på framtida sammanträden där positiva exempel från verksamheterna lyfts fram.

Ärendebeskrivning

Pernilla Henriksson, äldreomsorgsdirektör, informerar nämnden om aktuella frågor i förvaltningen.

Äldrenämnden delges en lägesbild över hur sommaren 2022 har sett ut i äldreomsorgens verksamheter. Under sommaren har det varit hög tryck från sjukhuset med korta vårdtider vilket har påverkat den kommunala vård- och omsorgen och beslut har varit svåra att verkställa.

Inom särskilt boende och ordinärt boende har det varit en låg bemanning under sommaren på grund av att rekryteringsbehoven inför sommaren inte klarats fullt ut. Nämnden får information om att frånvaron och arbetsbelastningen har varit hög för båda verksamhetsområdena. På grund av den låga bemanningen har klagomålen på äldreomsorgen ökat under sommaren.

Inom hälso- och sjukvården har det varit låg bemanning med högt tryck från slutenvård. Bemanningsfrågan har löst genom att rekrytera sjuksköterskor via bemanningsföretag.

§ 78

Diarienumr.: ÄN-2020/00134

**Upphandling matinköp på internet - Information till
äldrenämnden****Beslut**

Äldrenämnden har tagit del av informationen och godkänner den.

Ärendebeskrivning

Verksamheter inom vård och omsorg står inför stora utmaningar i och med att antalet äldre ökar i samhället och fler då kommer att behöva insatser. Samtidigt förändras medborgares förväntningar på socialtjänsten och på hur insatser ska utföras. För att klara av detta behöver vi hitta nya sätt att arbeta. Att använda den digitala teknik som finns på marknaden är en del av lösningen.

Under 2019–2020 genomfördes en förstudie som undersökte förutsättningarna för verksamheter inom ordinärt boende att handla mat till brukare över internet i stället för i butik. Förstudien rekommenderade att gå vidare med en upphandling eftersom det skulle frigöra ungefär 40 minuter per inköp för omvårdnadspersonal om mat till brukare handlades på internet i stället för i butik. Ett upphandlingsprojekt med uppdrag att upphandla tjänsten Matinköp på internet påbörjades 2020. Projektet stötte tyvärr på en rad utmaningar och under 2021 tog projektets styrgrupp ett beslut att pausa projektet.

Under våren 2022 tog styrgruppen ett nytt beslut: Projektet ska fortsätta avvakta rekommendationer från SKR, juridik och anpassningar hos marknaden. Projektet är därmed avbrutet tills beslut tas om en eventuell återstart.

Beslutsunderlag

Information om projektet matinköp på internet

Beredningsansvariga

Emil Forsberg, digitaliseringschef Äldreomsorgens digitaliseringsenhet

Umeå kommun
Äldrenämnden

Sammanträdesprotokoll
2022-08-25

Beslutet ska skickas till
Äldreomsorgens digitaliseringsenhet

§ 79**Övriga frågor**

Rebecca Sellstedt (V) anmäler en övrig fråga gällande äldreomsorgslyftet och om de förändringar som skett under året samt hur detta kommer att påverka utbildningsmöjligheterna framöver. Nils Enwald, stabschef, svarar att äldreomsorgslyftets direktiv ändras varje år vilket innebär en anpassning från förvaltningens sida till de nya direktiven. För att klara finansiering inom den ram som finns för äldreomsorgslyftet har Äldreomsorgens ledningsgrupp fattat beslutet att inte ta in fler studenter under hösten 2022. De som sedan tidigare studerar till undersköterska eller specialistundersköterska får fortsätta att studera på 50 % under hösten.

Rebecca Sellstedt (V) anmäler en övrig fråga gällande en Lex Sarah anmälan om missförhållanden på Dragonens äldrecenter. Pernilla Henriksson, äldreomsorgsdirektör, svarar att ärendet utreds av kommunens socialt ansvarige samordnare (SAS) och att nämnden kommer att få mer information om ärendet framöver.